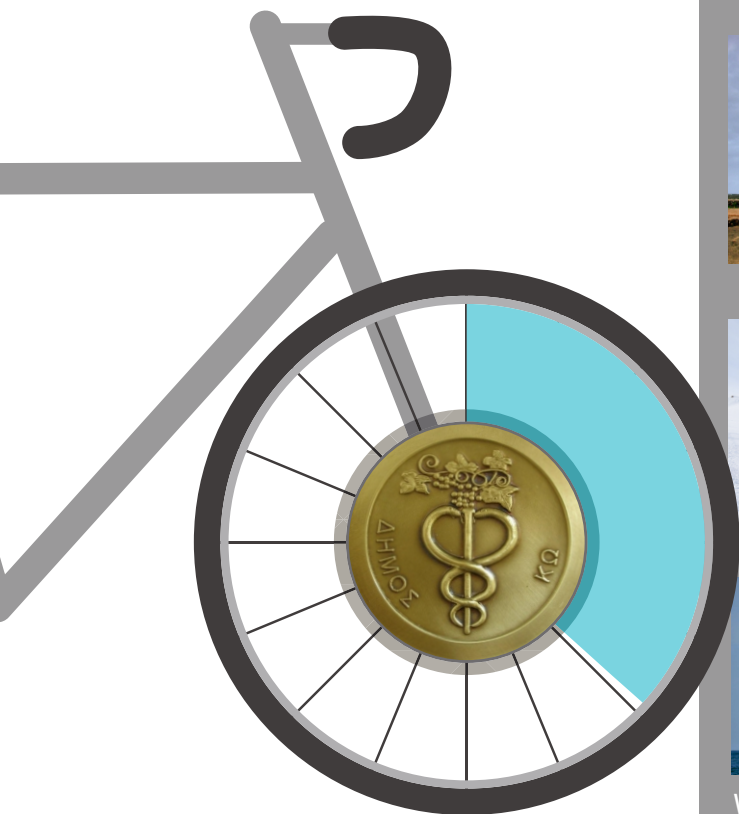

ΕΡΓΟ STARTER

Βιώσιμες μεταφορές σε
τουριστικές περιοχές
μέσω της μείωσης της
κατανάλωσης ενέργειας

ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Noordwijk, Ολλανδία

Κως, Ελλάδα

Fuerteventura, Ισπανία

Werfenweng, Αυστρία

West-Balaton, Ουγγαρία

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ STARTER

Βασικός στόχος του έργου STARTER (*Βιώσιμες μεταφορές σε τουριστικές περιοχές μέσω της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας*) είναι να εφαρμόσει σε τουριστικές περιοχές μέτρα κινητικότητας, τα οποία θα αντιμετωπίσουν την εποχιακή ζήτηση για μεταφορές, θα διευκολύνουν γενικότερα τις μετακινήσεις και θα συμβάλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας. Για την επιλογή των μέτρων δημιουργήθηκαν Τοπικά Συνεργατικά Δίκτυα (Local Travel Plan Networks), τα οποία απαρτίζονται από τοπικούς φορείς (Δήμους, Ξενοδοχειακές Ενώσεις, Τουριστικούς Οργανισμούς κ.ά.) και κατήρτισαν από κοινού ένα Τοπικό Σχέδιο Κινητικότητας (Local Travel Plan). Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια του προγράμματος Intelligent Energy Europe (IEE) και συμμετέχουν πέντε τουριστικές περιοχές: Noordwijk (NL), Κως (GR), Fuerteventura (ES), Werfenweng (AT) και West-Balaton-region (HU).

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το Τοπικό Σχέδιο Κινητικότητας (Local Travel Plan) ορίζεται ως «*μια μακροπρόθεσμη στρατηγική διαχείρισης που δημιουργείται από τον υπεύθυνο μιας περιοχής, ή από την ίδια την περιοχή, με σκοπό να επιτύχει στόχους σχετικούς με τις βιώσιμες μεταφορές, μέσα από θετική δράση και αρθρώνεται σε ένα έγγραφο το οποίο υπόκειται σε τακτική αξιολόγηση και ανανέωση*» (UK Department for transport, 2009). Το ΤΣΚ μπορεί επίσης να οριστεί και ως «*ένα πακέτο μέτρων που δημιουργείται σύμφωνα με τις ανάγκες των οργανισμών και της περιοχής με σκοπό να προωθήσει 'πράσινες' και οικολογικές επιλογές μετακίνησης και να μειώσει την εξάρτηση των ανθρώπων από το αυτοκίνητο*» (Travel Plan Plus Consortium, 2011).

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ;

Το Τοπικό Συνεργατικό Δίκτυο (Local Travel Plan Network) είναι μια ομάδα ή ένα δίκτυο οργανισμών που μοιράζονται πόρους και ιδέες με σκοπό την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Τοπικού Σχεδίου Κινητικότητας στην περιοχή τους (Travel Plan Plus Consortium, 2011).

ΟΦΕΛΗ

Τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από το έργο STARTER περιλαμβάνουν: στροφή των μετακινούμενων (τουρίστες, κατοίκους κ.ά.) προς πιο βιώσιμες μορφές κινητικότητας (π.χ. ποδήλατο), μείωση των εκπομπών ρύπων και περιορισμός της κατανάλωσης ενέργειας, συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων στη λήψη αποφάσεων διατυπώνοντας την άποψη τους και διασφαλίζοντας τα συμφέροντά τους στα πλαίσια και του κοινού συμφέροντος, ενίσχυση της εικόνας της τουριστικής περιοχής ως ένας προορισμός που προωθεί τη βιώσιμη κινητικότητα και αύξηση της τουριστικής κίνησης.

ΜΕΤΡΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΚΩ

1. PORTAL

Το καλοκαίρι του 2013 αναπτύχθηκε ένας ολοκληρωμένος τουριστικός οδηγός (PORTAL). Πρόκειται για τον επίσημο διαδικτυακό τόπο της Κω (Εικόνα 1), ο οποίος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων υπηρεσίες για την υποστήριξη της κινητικότητας των τουριστών, όπως διαδρομές προς σημεία τουριστικής έλξης, προτεινόμενες ποδηλατικές διαδρομές και σχεδιασμό διαδρομών. Το PORTAL παρέχεται και ως εφαρμογή κινητού τηλεφώνου στις πλατφόρμες Android, iOS και Windows Mobile).

Εικόνα 1: Ο διαδικτυακός τόπος PORTAL

Εικόνα 2: Πινακίδα ενημέρωσης

2. Πινακίδες ενημέρωσης

Το καλοκαίρι του 2014 αναπτύχθηκαν πινακίδες με χάρτες που καθοδηγούν τους τουρίστες στην εύρεση σημαντικών σημείων ενδιαφέροντος (π.χ. αρχαιολογικά μνημεία) χρησιμοποιώντας το εκτενές δίκτυο ποδηλατοδρόμων και τους πολυάριθμους πεζοδρόμους του κέντρου της πόλης. Οι πινακίδες τοποθετήθηκαν σε σημεία μεγάλης τουριστικής κίνησης (Εικόνα 2).

3. Δρομολόγια δημοτικής συγκοινωνίας

Το καλοκαίρι του 2014, τα δρομολόγια δύο γραμμών της δημοτικής συγκοινωνίας (1 και 5, που συνδέουν τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες των περιοχών Ψαλίδι και Άγιος Φωκάς με την πόλη της Κω) αναθεωρήθηκαν προκειμένου να προσαρμοστούν στις ανάγκες μετακίνησης των τουριστών (Εικόνα 3).

Εικόνα 3: Τα αναθεωρημένα δρομολόγια των γραμμών 1 και 5

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

STARTER
SUSTAINABLE TRANSPORT IN TOURISM

ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΡΓΟΥ Mobycon / Ronald Jorna / r.jorna@mobycon.nl
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Δήμος Κω / Νεκτάριος Γεωργαντίς / n.georgantis@kos.gr

PROJECT STARTER

Sustainable Transport
for Areas with Tourism
through Energy Reduction

PILOT SITES

Noordwijk, Netherlands

Kos, Greece

Fuerteventura, Spain

Werfenweng, Austria

West-Balaton, Hungary

AIM OF THE PROJECT STARTER

Main aim of the project STARTER (*Sustainable Transport for Areas with Tourism through Energy Reduction*) is to implement mobility measures in touristic areas that will cope with the increased seasonal traffic demand, facilitate the mobility of tourists and residents, and contribute to energy saving. The mobility measures will be selected by Local Travel Plan Networks that are established for this purpose and are composed by local stakeholders, such as authorities, hoteliers, tourist agencies etc. These stakeholders create altogether a Local Travel Plan. The project is co-funded by the European Union in the framework of the Intelligent Energy Europe (IEE) programme, with the participation of five touristic areas: Noordwijk (NL), Kos (GR), Fuerteventura (ES), Werfenweng (AT) και West-Balaton-region (HU).

WHAT IS LOCAL TRAVEL PLAN?

Local Travel Plan (LTP) is defined as a *“long term management strategy that is created by a local area aiming at achieving targets related to sustainable transport through solid actions and is documented in a report that undergoes regular evaluation and updating”* (UK Department for transport, 2009). The LTP can also be defined as *“a set of measures that is created according to the needs of local organizations and the area with the aim to promote ‘green’ and ecological mobility measures and to reduce the dependence of travelers from private vehicles”* (Travel Plan Plus Consortium, 2011).

WHAT IS LOCAL TRAVEL PLAN NETWORK?

Local Travel Plan Network (LTPN) is a group or network of organizations that share resources and ideas with the aim to develop and implement a Local Travel Plan in their area (Travel Plan Plus Consortium, 2011).

BENEFITS

The benefits expected from the implementation of the project STARTER include: shift of tourists and residents to more sustainable modes of transport (e.g. bicycling), reduction of pollutants and restriction of energy consumption, participation of local stakeholders in the decision making process expressing their opinion and securing their interests also in the framework of public interest, reinforcement of the image of the area as a touristic destination that promotes sustainable mobility, and increase of tourist traffic.

MOBILITY MEASURES IMPLEMENTED IN KOS

1. PORTAL

In summer 2013, a complete tourist guide was developed, the so called PORTAL. This is the official website of the Island of Kos (Figure 1), which contains among others services for the support of mobility of tourists, such as routes towards POIs, cycling paths, suggested mobility routes and personalized routing. PORTAL is also provided as an app for smart phones in all platforms (Android, iOS and Microsoft Mobile).

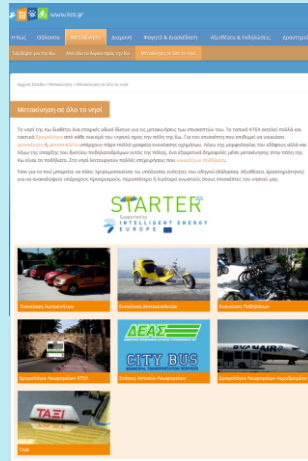

Figure 1: Kos PORTAL

Figure 2: Information sign

2. Information signs

In summer 2014, signs with maps were developed and located in major concentration areas that guide tourists in approaching outstanding POIs (e.g. archeological monuments) using the extensive bicycling network and the numerous footpaths of the city center (Figure 2).

3. Public transport scheduling

In summer 2014, the schedules of two municipal public transport lines (1 and 5, which connect the city of Kos with major hotels in the areas Psalidi and Aghios Focas) were modified in order to adjust to the mobility needs of tourists (Figure 3).

Figure 3: New schedules of lines 1 and 5

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

STARTER
SUSTAINABLE TRANSPORT IN TOURISM

CONSORTIUM

COORDINATOR Mobycon / Ronald Jorna / r.jorna@mobycon.nl
CONTACT DETAILS Municipality of Kos / Nektarios Georgantis / n.georgantis@kos.gr

www.starter-project.eu